

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	
Mokslinio tyrimo metodika	Komunikacija ir informacija S 008	Komunikacijos	
Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS	Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS
Paskaitos		Konsultacijos	2 ECTS
Individualus	6,5 ECTS	Seminarai	0,5 ECTS

Dalyko anotacija

Dalyko tikslas – išugdyti doktorantų gebėjimą kelti ir pagrįsti komunikacijos ir informacijos krypties mokslinių tyrimų problemas, kurti moksliniais argumentais bei teorinėmis žiniomis grįstas mokslinio tyrimo metodikas iškeltoms problemoms spręsti.

Dalyko turinys

Kurso objektas, uždaviniai, studijavimo būdai, literatūra. Mokslo samprata ir sistema. Komunikacijos ir informacijos mokslai. Mokslinio darbo tikslai ir funkcijos. Mokslinio pažinimo metodologijos samprata. Metodologijos ir metodikos santykis. Mokslinio tyrimo procesas. Tyrimo metodai. Kiekybiniai ir kokybiniai tyrimai. Kokybinių tyrimų ypatumai ir strategijos. Humanitarinių mokslų tyrimo metodai. Istoriofografija. Istoriofografinio darbo vertinimo metodika. Istoriofografinio tyrimo šaltiniai ir šaltiniotyra. Šaltinių klasifikavimo kriterijai ir principai. Pagrindinės šaltinių rūšys. Šaltinių išaiškinimas ir jų mokslinis tyrimas. Paleografija. Tekstologija. Šaltinių autorystės (atribucijos), atsiradimo, sukūrimo laiko, vietos ir sąlygų nustatymas. Archeografija. Darbo su šaltiniais metodika. Periodizavimo metodas. Socialinių mokslų tyrimo metodai: Eksperimentiniai metodai, apžvalgos, pavyzdžių (atvejų studijos), etnografija, delfi studijos, veiksmo tyrimai, istoriniai tyrimai ir kt. Duomenų rinkimo instrumentai: interviu, anketos, stebėjimai, dienoraščiai, grupiniai interviu, testavimas. Duomenų analizės ir pateikimo būdai. Kokybinės analizės metodikos fenomenografija, etnografiniai metodai, diskurso ir naratyvų analizė, lyginamoji analizė. Kokybinių duomenų pristatymo ir vaizdavimo būdai. Kiekybinės analizės metodikos. Kiekybinių duomenų vaizdavimas. Programinė įranga mokslinių duomenų analizei. Prognozavimas ir jo metodika. Pažinimo metodų tarpusavio ryšys. Mokslinio tyrimo vertinimo kriterijai. Mokslinio tyrimo programa ir procesas. Tyrimo principai. Mokslinės problemos, mokslinio darbo objekto, tikslo, uždavinių formulavimas. Literatūros paieška. Literatūros studijavimas, vertinimas ir kritinė analizė. Duomenų rinkimas, kaupimas, analizė ir apdorojimas. Teorinio pagrindo formavimas. Hipotezių reikšmė mokslo tyrimuose. Imčių sudarymo reikšmė ir būdai. Metodologiniai reikalavimai pagrindinėms mokslinio darbo dalims. Pagrindiniai metodologiniai reikalavimai mokslinio darbo rezultatams. Mokslinio darbo ataskaitos rengimas. Mokslinio tyrimo ataskaitos struktūra. Mokslinio darbo apipavidalinimas. Akademinė, mokslinė kalba. Bibliografinių nuorodų sąrašo sudarymo metodika. Disertacija kaip mokslinio kūrinio rūšis. Mokslo žmogus ir jo bruožai. Mokslinio darbo etika.

Vertinimo strategija

Mokslinio tyrimo metodikos žinios ir gebėjimai vertinami rengiant ir ginant „Disertacinio tyrimo metodikos“ rašto darbą ir pateikiant atsakymą į teorinį klausimą egzamino metu. Atsakymo į teorinį klausimą įvertinimas sudaro 40 proc. galutinio įvertinimo, tarpinių atsiskaitymų seminaruose įvertinimas – 20 proc. galutinio įvertinimo ir pateikto rašto darbo įvertinimas – 40 proc. galutinio įvertinimo. Rašto darbas rengiamas trimis etapais, iš kurių du – tarpiniai atsiskaitymai; o trečiasis – egzaminas.

Pagrindinė literatūra			
BERGER, Arthur Asa. <i>Media and communication research methods: an introduction to qualitative and quantitative approaches</i> . Los Angeles: SAGE, 2014.			
BITINAS, Bronislavas; RUPŠIENĖ, Liudmila; ŽYŽIŪNAITĖ, Vilma. <i>Kokybinių tyrimų metodologija: vadovėlis vadybos ir administravimo studentams</i> . Klaipėda: S. Jokužio leidykla-spaustuvė, 2008. 2 d. 151 p. ISBN 9789986312598.			
CASTELLS, Manuel. <i>Communication power</i> . Oxford : Oxford University Press, 2011. ISBN 9780199595693.			
DEGUTIS, Mindaugas. <i>Socialinių mokslų metodologija</i> . Kaunas: Naujasis lankas, 1999. 83 p. ISBN 998689686X.			
HJØRLAND, Birger; NICOLAISEN, Jeppe. <i>The epistemological lifeboat. Epistemology and philosophy of science for information scientists</i> . Prieiga per internetą: http://www.iva.dk/jni/lifeboat/ .			
KARDELIS, Kęstutis. <i>Mokslinių tyrimų metodologija ir metodai: edukologija ir kiti socialiniai mokslai : vadovėlis (6-asis patais. ir papild. leid.)</i> . Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras, 2017. 487 p. ISBN 9785420017715.			
LUOBIKIENĖ, Irena. <i>Sociologinių tyrimų metodika</i> . Kaunas: Technologija, 2011. 103 p. ISBN 9789955258032.			
OLIVER, Paul. <i>Succeeding with your literature review: a handbook for students</i> . Maidenhead: Open University Press. 2012. Prieinamas per VU virtualią biblioteką: http://web.a.ebscohost.com/ehost/detail/detail?vid=0&sid=2c68fb6c-9e8f-4583-9722-c8feacc5389e%40sdc-v-sessmgr02&bdata=JnNpdGU9ZWWhvc3QtbGl2ZSZzY29wZT1zaXRl#AN=435001&db=nlebk .			
PICKARD, Alison Jane. <i>Research methods in Information</i> . London: Facet Publishing, 2007. 329 p. ISBN 9781856045452.			
RIENECKER, Lotte; JORGENSEN, Peter Stray. <i>Kaip rašyti mokslinį darbą</i> . Iš danų k. vertė Loreta Vaicekauskienė. Vilnius: Aidai, 2003. 277 p. ISBN 9955445653.			
RUANE, Janet. <i>Introducing Social research methods: essentials for getting the edge</i> . New Delhi: John Wiley and Sons, Inc., 2016. Prieinamas per VU virtualią biblioteką: https://ebookcentral.proquest.com/lib/viluniv-ebooks/detail.action?docID=4187341 .			
<i>Theory development in the information sciences</i> . Edited by Diane H. Sonnenwald. Austin: University of Texas Press, 2016.			
TIDIKIS, Rimantas. <i>Socialinių mokslų tyrimų metodologija</i> . Vilnius: Lietuvos teisės univ. Leidybos centras, 2003. 626 p. ISBN 9955563265.			
VALACKIENĖ, Asta; MIKĖNIENĖ, Svajonė. <i>Sociologinis tyrimas: metodologija ir atlikimo metodika</i> . Kaunas: Technologija, 2008. 202, [1] p. ISBN 9789955254706.			
WILLIAMSON, Kirsty. <i>Research methods for students, academics and professionals</i> . 2nd ed. Chandos Publishing, 2002. 350 p. ISBN 9781876938420.			
WILSON, Thomas D. Mokslinio tyrimo metodų struktūra: naujas žvilgsnis į metodologiją. <i>Knygotyra</i> . 2001, t. 37, p. 248–253.			
Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Pedag. vardas	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Domas Kaunas	Habil. dr.	Prof.	Kaunas, Domas . Lietuviškas atvirukas kovoje prieš imperinę Rusiją = Lithuanian postcard in the struggle against imperial Russia // <i>Knygotyra</i> . Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla. ISSN 0204-2061. eISSN 2345-0053.

			<p>2022, t. 79, p. 71–104. DOI: 10.15388/Knygotyra.2022.79.121.</p> <p>KAUNAS, Domas. <i>Martynas Jankus. Tautos vienytojas ir lietuvių spaudos kūrėjas</i>: monografija. Vilniaus universitetas, Komunikacijos fakultetas, Knygotyros, mediotyros ir leidybos tyrimų katedra. – Vilnius: Vilniaus universitetas: Vilniaus universiteto leidykla, 2021. 880 p.: iliustr., portr. Santr. angl. p. 802–807, vok. p. 808–813. Asmenvardžių ir vietovardžių rodyklės: p. 836–879. ISBN 978-609-07-0630-5.</p> <p><i>Aš esu Etmės Evė. Ieva Simonaitytė amžininkų liudijimuose.</i> Simonaitistikos šaltinių publikacija. Liudijimus užrašė, rinkinį sudarė ir parengė leisti Domas KAUNAS. Antroji laida. Vilnius : Vilniaus universiteto laida, 2019. 332 p. : iliustr.</p>
Elena Macevičiūtė	Dr.	Prof.	<p>Macevičiūtė, Elena; Manžuch, Zinaida; Gudinavičius, Arūnas. The role of curiosity triggers and features in digital literacy training // <i>Library & information science research</i>. New York : Elsevier. ISSN 0740-8188. eISSN 1873-1848. 2023, vol. 45, iss. 4, art. no. 101268, p. [1–9]. DOI: 10.1016/j.lisr.2023.101268.</p> <p>Macevičiūtė, Elena; Kepalienė, Fausta. Factors influencing Lithuanian researchers' use of open access repositories as a publishing channel // <i>Information research: Proceedings of ISIC: the information behaviour conference, Berlin, Germany, 26 - 29 September, 2022</i>. Sheffield : University of Sheffield. ISSN 1368-1613. 2022, vol. 27, spec. iss., art. no. 2210, p. [1–17]. DOI: 10.47989/irisic2210.</p> <p>Wilson, Thomas D.; Macevičiūtė, Elena. Information misbehaviour: modelling the motivations for the creation, acceptance and dissemination of misinformation // <i>Journal of documentation</i>. Cambridge : Emerald Publishing Limited. ISSN 0022-0418. eISSN 1758-7379. 2022, vol. 78, iss. 7, p. 485–505. DOI: 10.1108/JD-05-2022-0116.</p>

			<p>MANŽUCH, Zinaida; MACEVIČIŪTĖ, Elena. A life goals perspective on the information behaviour of elderly adults // <i>Information research: vol. 25. no 4: Proceedings of ISIC, the Information Behaviour Conference, Pretoria, South Africa, 28 September - 01 October, 2020</i>. Sheffield : University of Sheffield. eISSN 1368-1613. 2020, vol. 25, no. 4, p. [1–18]. DOI: 10.47989/irisic2005.</p>
			<p>MANŽUCH, Zinaida; MACEVIČIŪTĖ, Elena. Digital comics reading program for reducing the digital exclusion of people with hearing impairments // <i>Sustainable digital communities: 15th international conference, iConference 2020, Boras, Sweden, March 23–26, 2020 : proceedings</i>. Cham : Springer, 2020. ISBN 9783030436865. eISBN 9783030436872. p. 456–469. (Lecture Notes in Computer Science ; vol. 12051). DOI: 10.1007/978-3-030-43687-2_36.</p>
			<p>MANŽUCH, Zinaida; MACEVIČIŪTĖ, Elena. Getting ready to reduce the digital divide: scenarios of Lithuanian public libraries // <i>Journal of the Association for Information Science and Technology</i>. Hoboken : Wiley. ISSN 2330-1635. eISSN 2330-1643. 2019, first published online, p. [1–13]. DOI: 10.1002/asi.24324.</p>
			<p>MACEVIČIŪTĖ, Elena; WILSON, Thomas Daniel; MANŽUCH, Zinaida. Assessing the graphic questionnaire used in digital literacy training // <i>Issues in informing science and information technology</i>. Santa Rosa : Informing Science Institute. 2019, vol. 16, p. 113–126. DOI: 10.28945/4301. ISSN 1547-5840. eISSN 1547-5867.</p>
Aušra Navickienė	Dr.	Prof.	<p>Navickienė, Aušra. Commemorating anniversaries of the life and work of Francysk Skaryna in Lithuania from the viewpoint of book studies and scholarly communication = Pranciškaus Skorinos gyvenimo ir veiklos sukakčių minėjimai Lietuvoje knygotyros ir mokslinės komunikacijos požiūriais // <i>Knygotyra</i>. Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla. ISSN 0204-2061. eISSN 2345-0053. 2023, t. 80, p. 312–342. DOI:</p>

			10.15388/Knygotyra.2023.80.133.
			NAVICKIENĖ, Aušra. How did the translation of Genovefa by Christoph von Schmidt become the 19th-century Lithuanian bestseller? = Kaip Christopho von Schmidto lietuviškasis Genovefos vertimas tapo devynioliktojo amžiaus bestseleriu? // <i>Knygotyra</i> . Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla. ISSN 0204-2061. eISSN 2345-0053. 2022, t. 78, p. 80–110. DOI: 10.15388/Knygotyra.2022.78.107.
			NAVICKIENĖ, Aušra. Professional publishing and Lithuanian books in the first two-thirds of the 19th century in Lithuania: The case of the Zawadzki firm // <i>Roczniki biblioteczne</i> . Wrocław : Uniwersytetu Wrocławskiego Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa. ISSN 0080-3626. eISSN 2720-1023. 2021, t. 65, p. 79–95. DOI: 10.19195/0080-3626.65.5.
			NAVICKIENĖ, Aušra; BRAZIŪNIENĖ, Alma; CICĖNIENĖ, Rima; KAUNAS, Domas; MISIŪNAS, Remigijus; PETREIKIS, Tomas. History of publishing in Lithuania // <i>Oxford research encyclopedia of literature</i> . Oxford : Oxford University Press, 2021. ISBN 9780190201098. p. [1–65]. DOI: 10.1093/acrefore/9780190201098.013.276.
			NAVICKIENĖ, Aušra. Eduardas Volteris ir XX a. pradžios knygų mokslo institucionalizacija = Eduardas Volteris and the institutionalization of book science in the early 20th century // <i>Knygotyra</i> . Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla. 2019, t. 73, p. 230–263. ISSN 0204-2061. eISSN 0204-2061. DOI: 10.15388/Knygotyra.2019.73.39.
Renata Matkevičienė	Dr.	Prof.	Kimhi, Shaul; Kaim, Arielle; Bankauskaitė, Dalia; Baran, Maria; Baran, Tomasz; Eshel, Yohannan; Dumbadze, Salome; Gabashvili, Manana; Kaniasty, Krzysztof; Koubova, Alice; Marciano, Hadas; Matkevičienė, Renata ; Teperik, Dmitri; Adini, Bruria. A full-scale Russian invasion of Ukraine in 2022: Resilience and coping within and beyond Ukraine // <i>Applied psychology: health and well-being</i> . Hoboken : Wiley. ISSN 1758-0846. eISSN 1758-0854. 2023, first published online, p. [1–19]. DOI: 10.1111/aphw.12466.
			Matkevičienė, Renata ; Jakučionienė, Lina. Communication professionals as social change

		<p>agents in times of crisis: how pandemic situation has changed initiatives in CSR and sustainability // <i>Corporate social responsibility in a dynamic global environment: sustainable management in challenging times</i> / Editors: Irene Guia Arraiano, Belén Díaz, Mara Del Baldo, René Schmidpeter, Samuel O. Idowu. Cham : Springer, 2023. ISBN 9783031246463. eISBN 9783031246470. p. 365–380. (CSR, sustainability, ethics & governance, ISSN 2196-7075, eISSN 2196-7083). DOI: 10.1007/978-3-031-24647-0_19.</p> <p>DĀVIDSONE, Agnese; MATKEVIČIENĒ, Renata; TELYČĒNAITĒ, Austē; SILKĀNE, Vineta; JURĀNE BRĒMANE, Anžela. Social simulation transfer to online: Pedagogical reflections on teaching presence // <i>Remote learning in times of pandemic: issues, implications and best practice</i> / edited by Linda Daniela and Anna Visvizi. London : Routledge, 2021, chapter no. 4. ISBN 9780367765705. eISBN 9781003167594. p. 74–89.</p> <p>DĀVIDSONE, Agnese; SEPPEL, Kūlliki; TELYČĒNAITĒ, Austē; MATKEVIČIENĒ, Renata; UIBU, Marko; SILKĀNE, Vineta; JURĀNE-BRĒMANE, Anžela; ALLAJE, Ōne. Exploring students' perceptions on acquisition of transversal skills during an online social simulation // <i>Human, technologies and quality of education, 2021 = Cilvēks, tehnoloģijas un izglītības kvalitāte, 2021</i> / Editor Linda Daniela. Rīga : University of Latvia, 2021. ISBN 9789934187353. p. 727–738. DOI: 10.22364/htqe.2021.57.</p> <p>MATKEVIČIENĒ, Renata. How media constructs topics on public interest: case of internet media reaction to the political corruption scandal in Lithuania in 2016 // <i>Public interest communication: selected articles</i> / editor-in-chief Renata Matkevičienē, Andris Petersons. Riga : Turiba University, Ltd., 2019. p. 64–77. ISBN 9789934543227.</p> <p>MATKEVIČIENĒ, Renata. Politikų ir žiniasklaidos sąveikos: cinizmas kaip politinės komunikacijos stilius = Interactions of politicians and media: cynicism as political communication style // <i>Parlamento studijos</i>. Vilnius : Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka. 2019, Nr. 26, p. 26–44. ISSN 1648-9896. eISSN 1822-749X. Prieiga per internetą: <http://www.parlamentostudijos.lt/Nr26/files/26-44.pdf>.</p>
--	--	--

			<p>STONKIENĖ, Marija; MATKEVIČIENĖ, Renata. Public interest in the Lithuanian media: protection of human rights initiated by individual as a case of the public interest in the Lithuanian online media // <i>Public interest communication: selected articles</i> / editor-in-chief Renata Matkevičienė, Andris Petersons. Riga : Turība University, Ltd., 2019. p. 95–129. ISBN 9789934543227.</p> <p>TAMUTIENĖ, Lina; MATKEVIČIENĖ, Renata. Quality in the higher education sector: comparison of communication of criteria for quality assurance in webpages of state universities in Lithuania and Latvia. <i>Acta Prosperitatis</i>. Riga, Turība University, 2019, No. 10, p. 109–130. ISSN 1691-6077.</p>
Kęstas Kirtiklis	Dr.	Doc.	<p>Kelpšienė, Ingrida; Armakauskaitė, Donata; Denisenko, Viktor; Kirtiklis, Kęstas; Laužikas, Rimvydas; Stonytė, Renata; Murinienė, Lina; Dallas, Konstantinos. Difficult heritage on social network sites: An integrative review // <i>New media & society</i>. London : SAGE Publications. ISSN 1461-4448. eISSN 1461-7315. 2023, vol. 25, iss. 11, p. 3137–3164. DOI: 10.1177/14614448221122186.</p> <p>Kirtiklis, Kęstas; Laužikas, Rimvydas; Kelpšienė, Ingrida; Dallas, Konstantinos. An ontology of semiotic activity and epistemic figuration of heritage, memory and identity practices on social network sites // <i>SAGE Open</i>. Thousand Oaks, CA : SAGE Publications. ISSN 2158-2440. 2023, vol. 13, iss. 3, p. [1–25]. DOI: 10.1177/21582440231187367.</p> <p>GEDUTIS, Aldis; KIRTIKLIS, Kęstas; KRANIAUSKAS, Liutauras. Book publishing patterns in social sciences and humanities in Lithuania: analysing trends in DB “Lituanistika” = Monografijų leidybos tendencijos Lietuvos socialiniuose ir humanitariniuose moksluose: duomenų bazės „Lituanistika“ analizė // <i>Sociologija. Mintis ir veiksmai</i>. Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla. ISSN 1392-3358. eISSN 2335-8890. 2021, t. 1, Nr. 48, p. 7–25. DOI: 10.15388/SocMintVei.2021.1.29.</p> <p>KIRTIKLIS, Kęstas. Humanist limits of Craig's communication theory // <i>Practicing communication theory: exploring, applying, and teaching the constitutive metamodel</i> / Eds.: Marc Howard Rich, Jessica S. Robles. San Diego, CA : Cognella, Inc, 2020. ISBN 9781793506795. p. 175–189.</p>

		<p>KIRTIKLIS, Kęstas; GEDUTIS, Aldis. Ancient narrative and modern promise: the political arguments for the value of the humanities in Lithuania // <i>Journal of Baltic studies</i>. Portland. 2020, vol. 51, iss. 2, p. 275–287. ISSN 0162-9778. eISSN 1751-7877. DOI: 10.1080/01629778.2020.1747509.</p> <p>KIRTIKLIS, Kęstas. "A convenient way to describe communication...": Towards the transmission model as a metamodel // <i>Models of communication: theoretical and philosophical approaches</i> / edited by Mats Bergman, Kęstas Kirtiklis, Johan Siebers. New York : Routledge : Taylor & Francis, 2020. p. 78–94. ISBN 9781138294554. eISBN 9781315231402. (Routledge studies in European communication research and education).</p> <p>BERGMAN, Mats (red.); KIRTIKLIS, Kęstas (red.); SIEBERS, Johan (red.). <i>Models of communication: theoretical and philosophical approaches</i> / edited by Mats Bergman, Kęstas Kirtiklis, Johan Siebers. New York : Routledge:Taylor & Francis Group, 2020. 240 p. (Routledge studies in European communication research and education). ISBN 9781138294554. eISBN 9781315231402.</p> <p>KIRTIKLIS, Kęstas. Jam session klasikine tema // <i>Savasties praktikos</i> / Zygmunt Baum, Rein Raud; vertė Kęstas Kirtiklis. Vilnius: Apostrofa, 2019. p. 246–253. ISBN 9786098205121.</p>
<p>Patvirtinta Socialinių mokslų srities Komunikacijos ir informacijos krypties Doktorantūros komitete 2023 m. lapkričio 20 d., protokolo Nr. (7.17 E) 15600-KT-545</p>		
<p>Komiteto pirmininkė prof. dr. Aušra Navickienė</p>		